A°. 1833. N°. 127.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 24 October.

FRANKFORT, den 19^{den} October.

Berigten uit Weenen, van den 12^{den} dezer, melden het volgende: « De Prins staatskanselier wordt den 19^{den} October uit Linz alhier terug verwacht. Alsdan zal men wel iets naders omtrent de voorgenomene ministeriele conferentien vernemen. De heer president van de Duitsche bondsvergadering zal tot zoo lang hier blijven. Tijd en plaats, waar die conferentien gehouden zullen worden, zijn nog niet bekend, gelijk men over 't algemeen nog niet weet, welke onderwerpen daar zullen behandeld worden; want hetgeen van een Duitsch Keizerrijk en de herstelling van een rijkskamergerigt is uitgestrooid, verdient geene aanmerking. Anders is het gelegen met de maatregelen, die voor de veiligheid van Duitschland en gansch Europa mogten noodzakelijk bevonden worden. Vermoedelijk zullen ook de gevolmagtigden der onderscheidene Duitsche hoven over de bepaling van het grondgebied des groothertogdoms Luxemburg te beraadslagen hebben. Gelijk bekend, is de Prins van Schwartzenberg naar den Haag gezonden. Thans verneemt men, dat de provisionele zaakgelastigde te Kassel, de graaf *Dietrichstein*, naar Brussel gaat, om aldaar in gelijke hoedanigheid tot de aankomst van den heer *van Neumann*, die tegenwoordig in Italie is, te fungeren. Gisteren is een Fransch gezantschaps-secretaris naar Italie vertrokken: met welk oogmerk weet men niet; de graaf *St. Aulaire* is gisteren van Baden te Weenen wedergekeerd. — Sedert het vertrek van *Karel X* van Praag, zijn hier vele jonge karlisten, die den hertog van Bordeaux met zijne meerderjarigheid geluk willen wenschen, aangekomen, onder anderen de heer *Walsch*, spreker van de reizende karlistische *Jeune France*, die den eeredegen met het opschrift *ventre saint gris* en de gouden sporen den jongen hertog heeft overhandigd. De hertogin *van Berry* is met haren gemaal, *Luchesi Palli*, te Laibach aangekomen; men zegt thans, dat zij haar voornemen, om de koninklijke Fransche familie naar Praag te vergezellen, heeft laten varen en naar Italie terugkeeren wil. Men verhaalt van Mademoiselle, de zuster van den hertog van Bordeaux, zeer aandoenlijke bijzonderheden: zij had aan de on-
bemiddelde jonge lieden, die ter begroeting van haren broeder te Praag gekomen waren, tot goedmaking hunner reiskosten, verscheidene duizend franken doen ter hand stellen, en uit vrees, dat dit niet voldoende mogt wezen, een haar dierbaar halssnoer van paarlen laten aanbieden, hetwelk echter niet aangenomen werd. De meeste jonge karlisten hebben reeds de terugreis naar Frankrijk aangenomen. — Men verhaalt, dat de militaire oefeningen in Opper-Italie de opmerkzaamheid van alle kundige krijgslieden gaande maken, zullende daarbij het nieuwe reglement van exercitie van den graaf *Radetzky*, dat met veel vrucht in het kamp van Brunn beproefd werd, ook worden gevolgd. Men gelooft, dat, na onderzoek van eene daartoe aangestelde commissie, dat reglement bij de gansche keizerlijke armee zal ingevoerd worden. De beweging der troepen wordt door de Radetzkijsche methode zeer verligt en verkort, zoodat daardoor de krijgskunst eene geheele omkeering zou kunnen ondergaan.

Een der dagbladen behelst het volgende berigt, gedagteekend van den Donau, den 8sten October: « Onder de Russische troepen in Bessarabie en in Moldavie en Wallachije hebben, op de aankomst van eenen koerier uit Petersburg, in het laatst van September weder bewegingen plaats gehad, die eene bijeentrekking van aanzienelijke strijdkrachten naar de Turksche grenzen schijnen aan te duiden. Ook hebben, zegt men, verscheidene regementen, die, na het sluiten van den vrede tusschen de Porte en den pacha van Egypte, van het legerkorps van den generaal *Kisseleff* naar Volhijnie gezonden werden, tegenbevel ontvangen en zijn reeds op den terugtogt naar den Donau. Eindelijk zegt men ook nog, dat te Sebastopol bevelen zijn ontvangen, ten gevolge waarvan eene aanzienlijke afdeeling van de aldaar gestationeerde vloot zich gereed moet houden, om op de eerste aanzegging in zee te kunnen gaan. Men schrijft aan deze maatregelen des te meer een gewigtig oogmerk toe, omdat de mislukking van den oogst in het zuidelijke Rusland eene ontwijfelbare daadzaak is, en derhalve het onderhoud der troepen in de benedenstreken van den Donau groote kosten veroorzaakt, waartoe men zonder dringende redenen niet zal besloten hebben.»

— De dagbladen van Weenen deelen berigten uit Konstantinopel van den 25sten September mede, welke de volgende bijzonderheden behelzen:

« De Sultan houdt zich bij voortduring voornamelijk bezig met zijne nieuw geschapene armee te oefenen. Zoo had er den 21sten eene groote manoeuver op de vlakte van *Haidar-pacha* op de Aziatische kust plaats, welke verscheidene dagen duurde en verbonden was met een gastmaal, waarbij al de grooten des rijks door den Sultan luisterijk onthaald werden.

« Op de munt te Konstontinopel is men bezig met het slaan van nieuwe goudstukken van 20 en 10 piasters, die in gehalte minder dan de tegenwoordige zijn; een maatregel, die zoo wel in de hoofdstad als in de provincien groot misnoegen heeft verwekt.

« Het laatste nommer van de *Turksche Courant* behelst slechts eene korte beschrijving van den jongsten brand te Konstantinopel, en maakt den vastgestelden prijs van de bouwstoffen en van het dagloon bekend, ten einde alle misbruiken voor te komen en voor den behoeftigen stand het wederopbouwen zijner woningen gemakkelijk te maken.

« In den gezondheidsstaat van Konstantinopel is geene merkelijke verandering gekomen; doch de pestgevallen hebben eer toe- dan afgenomen.»

Van den 20sten October.

Eergisteren is het voor Frankfort zoo gewigtige feest van den 18^{den} October, waarop voor 20 jaren ons vaderland van het vreemde juk bevrijd en onze zelfstandigheid ons wedergegeven werd, met die waardigheid gevierd, welke dit feest vereischt. Nadat 's avonds te voren en des morgens het feest door het gelui der klokken en kanonschoten aangekondigd was, begon hetzelve met de godsdienstviering in drie kerken der christelijke geloofsbelijdenissen. Na afloop van de godsdienst was er parade van onze stedelijke gewapende magt en onze linietroepen. Des namiddags werden door de schooljeugd dankliederen gezongen; terwijl zich op onderscheidene plaatsen gezelschappen tot feestmalen hadden vereenigd, waarop menige toast voor het welzijn van het Duitsche vaderland en voor den bloei dezer stad werd ingesteld.

WEENEN, den 14^{den} October.

Volgens berigten uit Linz, zijn Hunne Majesteiten de Keizer en de Keizerin den 11^{den}, des namiddags om half 2 uur, aldaar aangekomen. Op denzelfden dag zijn er ook aangekomen Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin van Beijeren. Hare Majesteit de
Keizerin was haren koninklijken broeder te gemoet gereden en Zijne Keizerlijke Majesteit ontving de koninklijke familie in den Bisschopshof. In het gevolg van Hunne Koninklijke Majesteiten bevindt zich de veldmaarschalk prins *van Wrede* en de minister van buitenlandsche zaken van Beijeren, de baron *van Giese*. In den namiddag van den 12^{den} is de prins *van Metternich* mede te Linz aangekomen.

BERLYN, den 18^{den} October.

Hunne Koninklijke Hoogheden de hertog, de hertogin en prins *George van Cumberland* zijn van Londen alhier aangekomen.

ZWITSERLAND.

Bazel 15 October. De landdag heeft in zijne 56ste zitting van den 14^{den} dezer verklaard, dat het bondgenootschappelijke bewind van genoegzame volmagt is voorzien, om de opheffing van de militaire bezetting van de stad Bazel te bevorderen. Ook hebben, naar men verneemt, de bondgenootschappelijke commissarissen reeds de noodige aanschrijving ontvangen, en zoodra heden de installatie van de 3 opperste gezagvoerders aan deze commissarissen zal zijn bekend gemaakt, zal de bezetting zonder twijfel eindigen, en de troepen zullen morgen naar hunne haardsteden wederkeeren.

Zurich. De landdag heeft in zijne 57ste zitting op den 15^{den} October besloten, dat Binnen-Schwijtz door de bezetting van Kussnacht den landvrede heeft gestoord en derhalve de kosten der militaire bezetting moet betalen; tot heden beloopen zich dezelve 412,448 franken. De landdag zal eene proclamatie uitvaardigen, om het Zwitsersche volk omtrent de zaken van Bazel en Schwijtz in te lichten.

Bazel 17 October. Gisteren morgen is het laatste gedeelte van de bondgenootschappelijke bezetting van hier vertrokken. Hoezeer Bazel onder den druk van dezen maatregel van geweld ook moge gezucht hebben, vergaten echter deszelfs burgers niet, dat de troepen slechts werktuigen zijn, en zochten hun door minzame en gastvrije behandeling het verblijf alhier zoo aangenaam mogelijk te maken. Ook de troepen van hunnen kant hebben zich grootendeels als broeders en bondgenooten gedragen, en gaarne erkenden de meesten bij hun vertrek, dat zij van menig vooroordeel genezen, naar hunne haardsteden wederkeerden.

Schwijtz. De districts-gemeenten zijn den 11^{den} October op nieuw vergaderd geweest, om te stemmen over het nader ontwerp der constitutie

gewijzigd ten gevolge der verwerping van eenige punten. Alle, behalve het district March, hebben dezelve aangenomen.

PARYS, den 19den October.

Het officieel dagblad van Madrid, van den 12den dezer, in den avond van gisteren door buitengewone gelegenheid ontvangen, behelst de volgende berigten:

„Z. Exc. de heer *de Rayneval*, gezant van Frankrijk, heeft de eer gehad bij H. M. de Koningin Regentes ten gehoore geworden toegelaten, om Hoogstdezelve, namens Z. M. den Koning van Frankrijk, de betuiging van condoleantie bij het overlijden van haren doorluchtigen echtgenoot, en van gelukwensching bij de troonsbeklimming harer dochter, *Isabella II*, over te brengen. Getrouwe tolk der gevoelens van het Fransche hof, heeft Z. Exc. de Koningin in bewoordingen van hartelijke genegenheid aangesproken, en namens zijne vorst verklaard, dat deze haar, als vriend, als bloedverwant en als goede nabuur, zijne diensten, om de regten harer dochter te handhaven, en in alle omstandigheden de hulp aanbood, die zij van Frankrijk met regt kon vorderen.

„De Koningin Regentes heeft deze betuigingen met erkentelijkheid, en met die genegenheid, die zij sints lang voor haren vriend en bloedverwant, den Koning der Franschen, koesterde, beantwoord. Doordrongen van erkentelijkheid, heeft zij den heer *de Rayneval* verzocht, om aan zijn hof den opregten dank over te brengen, waarmede zij zulk een edelmoedig aanbod, dat ten doel heeft om de vriendschapsbetrekkingen tusschen de beide rijken aan te kweeken, had ontvangen.

— De organisatie van het leger op de Spaansche grenzen schijnt thans definitief vastgesteld. Het bevel over de beide divisien is aan de generaals *Harispe* en *Bourg Castellane* opgedragen, die als brigade kommandanten onder zich hebben de generaals de *St. Joseph*, *Mylins* en *Gussler*. Men schijnt inzonderheid op eene talrijke en welbediende artillerie bedacht te zijn; immers van onderscheidene kanten, zelfs uit Nantes en Rennes, zijn daartoe batterijen geleverd.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Dingsdag den 22sten October.

Ten half 12 ure is de zitting geopend. De heer *van Asch van Wijck* neemt het voorzitterschap tijdelijk waar, daar de geloofsbrieven van den voorzitter der laatste zitting, baron *Collot d'Escury van Heinenoord*, in 1833 afgetreden zijnde, nog moeten worden onderzocht, en derhalve geene zitting kon nemen. De tijdelijke voorzitter benoemt twee commissien tot onderzoek van de geloofsbrieven van de nieuw gekozene of herkozene leden, als de heeren *van Meeuwen*, *Ingenhousz*, *van Rappard*, *Weerts*, [illegible] *Crommelin*, *van Druijvestein*, *d'Escury van Heinenoord*, *Hooft Jz.*, *Repelaer van Molenaarsgraaf*, *Hinlopen*, *van Nes*, *van Boelens*, *Lemker*, *Sandberg* en *Sijpkens*. De commissien zich vereenigd hebbende, om derzelver last te volbrengen, keeren, na een kort verwijl in de zaal weder en doen verslag:

1. Bij monde van den heer *van Tuijl van Heeze*, voorzitter der commissie tot onderzoek der geloofsbrieven der leden van de provincien Noord-Braband, Gelderland, Utrecht, Vriesland, Overijssel en Groningen, welke commissie bestond uit de heeren *van Tuijl van Heeze*, *van Dam*, *Cats*, *van Suchtelen* en *Quintus*;

II. Bij monde van den heer *Donker-Curtius*, voorzitter der commissie tot onderzoek der geloofsbrieven der leden van de provincien Holland en Zeeland, welke commissie bestond uit de heeren *Donker-Curtius*, *Corver-Hooft*, *de Jonge*, *op den Hooff* en *Byleveld*.

Gemelde commissien de geloofsbrieven in orde bevonden hebbende, stellen de toelating der leden voor.

Nadat de leden plaats genomen hebben, wordt, onder het voorzitterschap van den heer *Collot d'Escury*, overgegaan tot de opmaking van eene lijst van drie kandidaten tot het voorzitterschap, gedurende de tegenwoordige zitting. Na verschillende stemmingen en herstemmingen worden benoemd:

Tot eersten kandidaat, de heer *Sypkens*, met 23 van de 43 stemmen.

Tot tweeden kandidaat, de heer *Byleveld*, mede met 23 stemmen.

En tot derden kandidaat, de heer *d'Escury van Heinenoort*, met 40 stemmen.

Deze lijst zal den Koning worden aangeboden door de heeren *van Nagell*, *Backer*, *Repelaer*, *van Sytzama*, *Ingenhousz*, *Hooft*, *van Nes* en *Lemker*.

Daarna is de zitting onbepaald gescheiden.

Morgen zal deze commissie den Koning gemelde lijst aanbieden; men ziet overmorgen, in eene openbare zitting, de kenbaarmaking van 's Konings keuze te gemoet.

— Z. Exc. de minister *Verstolk van Soelen* heeft zijne portefeuille van buitenlandsche zaken weder opgevat.

— De heeren *van Boelens* en *van Meeuwen* in de vergadering der Tweede Kamer niet tegenwoordig geweest zijnde, zoo zijn hunne geloofsbrieven niet onderzocht.

AMSTERDAM, den 22sten October.

Beurs-berigten van den 21sten dezer.

Onze beurs was heden op nieuw zeer in beweging en het hoofdoogmerk wederom onze binnenlandsche fondsen; de omzettingen in 2½, 5 pCt., oude en nieuwe sijndicaat waren aller aanzienlijkst: naar mate de verkoopers in den loop der beurs de bovenhand hadden, verflaauwden de koersen, rezen wederom en bleven genoegzaam zonder bijzondere variatie op de prijzen van gisteren.

De aanspraak des Konings werd eerst laat ter beurs bekend en kan men de uitwerking daarvan eerst morgen ondervinden.

Onze binnenlandsche belangen trekken de aandacht van buitenlandsch nieuws geheel af; intusschen valt er ook weinig te berigten; uit Portugal ontbreekt het aan tijdingen, en ofschoon de tijdingen uit Spanje zeer ongunstig luiden, zoo heeft toch heden eene aanmerkelijke prijsverbetering in alle Spaansche fondsen plaats gehad; men moet daardoor vooronderstellen, dat de berigten uit dit land zeer onnaauwkeurig zijn. Over het algemeen was de handel ter beurs vrij levendig.

Zie hier de prijs fluctuatien.

Holland. 2½ pCt. 48⅞ begonnen, daalde tot 48⅝, rees wederom tot $49\frac{3}{16}$, ging achteruit tot 48¾, werd wederom 49 en bleef $48\frac{13}{16}$; 5 pCt. 92½, rezen tot 92¾, daalden tot 92⅞ en bleven 92¼; kansbiljetten 21¼, $\frac{5}{16}$, ⅜, ½, ⅜, ¼ gebleven; oude sijndicaat 87, 87¼, 87½, 87, 86¾, ½, ¾ à ½ gebleven; nieuwe 68¾, 69, 68¾, ½, ¼ à ⅜ gebleven; handelmaatschappij 93⅝ en 93¾ verhandeld.

Rusland. Oude Russen 99⅞, 100⅛; nieuwe 100⅝, ¾ verhandeld; Russen van 1831 en 1833 90⅜, ½, ⅝, ¾, ½ gebleven; papier-roebels 64¾, ⅞, 65, 64¾ gebleven.

Oostenrijk. 5 pCt. metalliken 91, 91⅛, ¼ gedaan; *Pruissische loten* 89 *f* gedaan.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen 56¼, 56, 56½, ⅝, ⅞, 57, 57⅛ à 57 gebleven; 3 pCt. 37½, 37⅛, 37, 37½, 38, 38¼, ½ à ¾ gebleven; uitgestelde 10⅞, 11, 11⅛, ¼, ⅜ gebleven; obligatien cortes 13¼, $\frac{5}{16}$, ⅜ met weinig handel.

Frankrijk. 3 pCt. Ten gevolge der heden plaats hebbende afrekening en, zoo men weten wilde, naar hoogere koersen van Parijs, was de 3 pCt. rente gevraagd; à 73½, ¾, 74, 74¼, ½, ⅜, ¼ zijn dezelve gebleven.

In *Peruanen*, *Mexicanen* en *Columbianen*, vond geene noemenswaardige variatie plaats. Brazilianen, intusschen waren meer gevraagd, en 65, 65¼, ½, ¾, ½ heeft men daarvoor betaald. Grieksche fondsen prijshoudend en weinig daarin verhandeld.

Beurs van den 22sten October.

Onze beurs was heden zeer kalm; er vond weinig beweging plaats in onze binnenlandsche fondsen, en, na eenige kleine variatien, blijven de prijzen als volgt:

2½ pCt. 48⅞, $\frac{15}{16}$; 5 pCt. 92¼, $\frac{5}{16}$; kansbiljetten 21⅛, $\frac{3}{16}$; oude sijndicaat 86⅜, ½; nieuwe 69 à ⅛.

Te Parijs heeft op de beurs van Zaturdag eene belangrijke rijzing in Spaansche fondsen van 3¾ pCt. plaats gehad. *De officiele erkenning der Koningin van Spanje, door het Fransche gouvernement, en de verzekering van elke hulp, die tot bevestiging mogt vereischt worden, te zullen verleenen*, heeft dit te weeg gebragt; de berigten intusschen blijven zeer verschillend, naar mate der partijen, welke zij toegedaan zijn. Spaansche fondsen waren in het begin der beurs tot 57¾ opgeklommen, bleven intusschen door meerdere verkoopers wederom 57½; 3 pCt. 38½, 38, 38 à 37⅞ gebleven.

In Russische en Duitsche fondsen vond weinig variatie plaats, ook is niets van belang omgezet.

Er was niets nieuws ter beurs bekend.

Mengelwerk.

Over de Turksche en Egyptische rijken.

(DERDE ARTIKEL.)

„Tot hiertoe beschouwden wij het *Ottomannische* rijk naar deszelfs *inwendigen* toestand: slaan wij thans het oog op deszelfs buitenlandsche betrekkingen en naburen. Het is door niet minder dan *vier* magtige rijken omgeven. Ten Oosten is *Perzie*, welks monarch, naar men verneemt, weder veroveringen in het Oosten maakt, en die ook in vroegeren tijd voor de Porte een geduchte vijand geweest is, die het nu vooral zijn zal, daar *Bagdad* en *Kurdistan* door de afscheiding van *Syrie* genoegzaam op zich zelve staan, welke provincien nu bezwaarlijk hulp uit *Konstantinopel* kunnen ontvangen. Ten Zuiden drukt MOHAMMED-ALI-*Pacha* met het geheele gewigt zijner magt, als heer van *Egypte*, *Nubie*, *Arabie*, *Syrie* en *Adana*, op de Porte; hij zelf is reeds hoog bejaard, maar zijn ondernemende zoon, IBRAHIM zal, na den dood zijns vaders, wel geene gelegenheid laten voorbijgaan, om zich zelve in *Klein-Azie* uit te breiden. Reeds spreekt men van eischen van het hof van *Alexandria* op *Turkije*, die de grenzen van het *Egyptische* rijk tot de *Russi-*

sche grenzen zouden uitbreiden, en dus den loop van den *Tigris* en *Euphraat* aan MEHEMED onderwerpen. Daarenboven bezit hij het gewigtige eiland *Candia*, vlak bij den ingang des *Archipels*, waardoor hij die zee sluiten, en zelfs, in geval van oorlog, *Konstantinopel* bedreigen kan. Ten Westen heeft *Turkije Oostenrijk*, thans uitnemend met hetzelve bevriend, doch vroeger een geduchte vijand, die, bij hervatting der vijandelijkheden, niet alleen *Belgrado* zou kunnen wegnemen, en den zuideroever van den *Donau* bedreigen, maar ook uit *Dalmatie* en *Albanie* op het bijna altijd oproerige *Bosnie* en op den magtigen, schier onafhankelijken pacha van *Scutari* zou kunnen werken. Doch deze invloed is nog niets bij dien, welken *Rusland* op den pacha kan oefenen. Deze reuzenmagt heeft achtervolgens niet slechts den mond van den *Don* met *Azoff* en *Taganrok* (waar Keizer ALEXANDER gestorven is) maar ook *Klein-Tartarije* met de *Krim*, het land tusschen *Dniester* en *Dnieper* met de gewigtige vesting *Oczakow* en de aanzienlijke koopstad *Odessa*, het land tusschen *Dniester* en *Donau* of *Bessarabie* met een aantal belangrijke vestingen, en de helft van *Moldavie* op *Turkije* veroverd en zich bij vredesverdragen doen afstaan, maar ook bij de jongste tractaten van 1812 en 1829 zich ook op de overgeblevene helft van *Moldavie* en *Wallachije*, twee vroeger aan de Porte schatpligtige en geheel van haar afhankelijke vorstendommen, eenen grooteren invloed voorbehouden dan den Sultan zelf aldaar is overgebleven. Geen der vorsten van deze landen mag zonder *Ruslands* bewilliging aangesteld worden, die zich tevens het regt van bescherming derzelve heeft voorbehouden. De inwoners dezer landen zijn daarenboven van de *Grieksche* kerk, en dus door godsdienstige banden aan *Rusland* gehecht, het eenige onafhankelijke rijk, waarvan de vorst zelf de *Grieksche* godsdienst belijdt. Hetzelfde is het geval met *Servie*, een vroeger onmiddellijk aan de Porte onderworpen vorstendom, maar waarvan de inwoners (van de *Grieksche* kerk) zich door *Russische* aanmoediging en onderhandsche hulp hebben vrijgevochten, en thans onder vorst MILOSCH eenen bijna onafhankelijken staat uitmaken, die zich onlangs feitelijk in het bezit heeft gesteld van zes vroeger afgescheurde gewesten, waarvan *Rusland* in den jongsten vrede aan Sultan MAHMOUD de teruggave had doen beloven. Alleen de vestingen *Belgrado* en, zoo ik meen, ook *Orsowa*, zijn in hun land nog door *Turksche* troepen bezet. Door dezen afzonderlijken staat wordt *Bosnie* bijna geheel van de massa des *Turkschen* rijks afgescheiden; een gewest, wel meest door *Turken*, maar door zeer halstarrige en ten uiterste misnoegde *Turken* bewoond, die, met den ouden geest der *Janitsaren* bezield, de nieuwigheden des tegenwoordigen Sultans hoogelijk afkeuren, en zich ook bijna onafhankelijk hebben gemaakt, waartoe hunne ligging tusschen *Oostenrijksch-Dalmatie*, *Croatie* en *Slavonie*, tusschen *Servie*, het gebied van den pacha van *Scutari*, en dat der vrije bergbewoners van *Montenegro* (mede een volksstam van de *Grieksche* kerk) zeer veel bijdraagt.

Deze misnoegdheid des volks op den Sultan en diens regeringsstelsel is de ware kanker, die aan het *Turksche* rijk knaagt. De Sultan is zijnen tijd en zijn volk namelijk verre vooruit; hij heeft door herhaalde oorlogen, die hem duur zijn te staan gekomen, de groote meerderheid der *Europische* krijgskunde en den invloed der *Europische* beschaving op deze gezien, en hij wil die thans invoeren, niet bedenkende, dat eene diergelijke poging, hoewel in een' veel kleineren maatstaf begonnen, reeds aan zijnen oom SELIM de kroon en het leven gekost heeft, en ook naderhand den ondernemenden en krachtigen MUSTAPHA BAIRAKTAR mislukt is. Maar hij is er in geslaagd, het geduchte ligchaam der *Janitsaren* te vernietigen, en nu denkt hij, alle verdere gevaren te boven te zijn. Hierin zou hij zich echter wel eens kunnen bedriegen. Zijn voormalige onderdaan en tegenwoordige mededinger, de sluwe MEHEMED, schijnt in 't geheim door zijne talrijke zendelingen het misnoegen aan te stoken. Bij den jongsten inval van IBRAHIM in *Klein-Azie* was de stemming niet alleen aldaar, maar ook te *Konstantinopel*, blijkbaar voor den *Egyptischen* vorst, die, als overwinnaar van de ketterij der *Wechabiten*, en, als herwinnaar, de beide heilige steden, bij alle ijverige *Muzelmannen* op hoogen prijs wordt gesteld, terwijl de Sultan door zijne overhelling tot de zeden der ongeloovigen reeds lang zijn' naam van regtzinnigheid heeft verloren.

Maar bij deze groote en bijkans onoverkomelijke zwarigheden voegen zich nu nog andere van niet minder belang. *Rusland* is de mogendheid, die de Porte in de jongste tijden het meest in het naauw gebragt, en die reeds eenmaal, meesteresse der oude hoofdstad, hare banieren in het gezigt der tegenwoordige heeft geplant. Zij heeft het eerst getoond, dat het bolwerk der *Turken* in *Europa*, den *Balkan*, niet onoverkomelijk is. Als *vijand* heeft dus de Sultan van *Rusland* alles te vreezen; maar ook als vriend van hetzelve alles te hopen. En waarom zou die vriendschap geene plaats kunnen hebben? De gematigdheid van Keizer NICOLAAS, toen hij van vóór *Konstantinopel*, zonder noodzakelijkheid, den vrede teekende, die aan MAHMOUD alles teruggaf, moet dezen ongemeen getroffen en aan de oude vooroordeelen tegen *Rusland*, als de mogendheid, die de *Turken* uit *Europa* verdrijven zou, een einde gemaakt hebben. Doch deze zijn alleen uit het verlichte hoofd des Sultans weggeruimd, die thans even zeer de vriendschap en den bijstand van *Rusland* zoekt, (en ook reeds krachtdadige hulp bij de dreigende nadering van IBRAHIM heeft ontvangen) als hij vroeger die hulp versmaad zou hebben, en vijandig tegen *Rusland* gezind was. Maar in die denkwijze deelt zijn volk geheel niet. Nog altijd zijn in het oog der *Turksche* menigte, door hare geestelijken geleid, de *Russen* de gevaarlijkste der ongeloovigen voor alle ware *Mohammedanen*, vooral voor de regtzinnige *Osmanlin*. — De verschijning van eene *Russische* vloot en leger op de oevers van den *Bosphorus* en wel op den meest heiligen, op den *Aziatischen* oever, die aldaar krijgsfeesten en openbare godsdienstoefeningen hielden, was der *Turksche* bevolking een doorn in 't oog; en de hartelijke wijze, waarop de *Beheerscher der geloovigen* zich vaak te midden dier *ongeloovigen* begaf, was het nog meer. Van daar die geweldige misnoegdheid, die zich onlangs in eenen brand heeft geopenbaard, welke een vierde der zoo uitgebreide, zoo digt bebouwde hoofdstad in de asch heeft gelegd, en na welke de gisting nog voortduurt, terwijl de Sultan zich niet, volgens gewoonte, bij dien brand aan het volk heeft durven vertoonen.

Wanneer nu nog, gelijk in vroeger' tijd, het *Ottomannische* rijk een' steun had in de westelijke groote *Europische* mogendheden, *Frankrijk* en *Engeland* (1) dan zou het *Rusland* minder behoeven. Het werd doorgaans beurtelings door een dier beide rijken ondersteund, die zich dan ook zelfs bij plegtige gelegenheden *deszelfs oude Bondgenooten* noemden. Zóó sprak eens NAPOLEON, en zóó WELLINGTON door den mond van GEORGE IV. Maar juist de ijverzucht tegen *Rusland* heeft die twee mogendheden van de Porte verwijderd, zoodra zij hare vriendschap voor den kolossus van het Noorden bespeurden, wiens invloed op zuidelijk *Europa*, en wiens nadering tot *Konstantinopel* zij zoo ongemeen duchten. De toenemende magt van MEHEMED-*Pacha* heeft beide die mogendheden, vooral *Frankrijk*, reeds voor lang meer die opgaande zon doen aanbidden, terwijl zij de verkwijnende halve maan van *Konstantinopel* hare huldebetooning slechts voor den schijn bieden; eene hulde, die alleen nog tot gevoegelijk aanbrengen van bedreigingen dient, indien zich de Porte, gelijk onlangs door het naauwe verbond met *Rusland* geschied is, in de armen dier mogendheid werpt. Nog zijn de *Britsche* en *Fransche* smaldeelen in den *Archipel*, en het is zeer mogelijk, ja het behoort onder de waarschijnlijkheden, dat de beide mogendheden, in geval van ernstige onlusten in het rijk, niet alleen den Sultan geene hulp hoegenaamd zullen toebrengen, maar zich zelfs tegen de nieuwe verschijning van *Russische* hulp zullen verzetten, en de onlusten, in zoo verre die ook daar tegen gekant zijn, zullen aanmoedigen en bevorderen. Zie daar dan het oude, onder SOLIMAN II zoo magtige gebied der *Osmanlis*, thans van alle kanten, even als eene kranke vesting, door magtige vijanden omringd, van alle hare buitenwerken beroofd, ondermijnd en zoo van binnen als buiten bedreigd!

Hoe geheel anders vertoont zich hier het nieuwe *Egyptische* rijk! het heeft, om zoo te spreken, geene magtige naburen. Ten westen grenst het aan den magteloozen staat van *Tripoli*, eene *Moorsch-Arabische* volkplanting, die wel door losse banden aan den Sultan van *Konstantinopel* gehecht is, maar zich misschien daarvan reeds ontslagen heeft, en, benevens *Tunis*, in het westen de nieuwe *Fransche* volkplanting *Algiers* te duchten heeft, daar *Frankrijk* MEHEMED-ALI's bondgenoot is, en misschien wel eens het verdeelings plan van *Tunis* en *Tripoli* met dezen kan opvatten. Ten zuiden is alles overheerd tot de *Witte Rivier* en de grenzen van *Abyssinie* toe, welk christen-koningrijk de grootste moeite heeft, om zich tegen de *Mohammedaansche* en *Heidensche* bevolkingen, die het omringen, staande te houden. Ten Oosten, aan de overzijde der *Roode Zee*, zijn *Mecca* en *Medina*, benevens het rijk der *Wechabiten*, veroverd, en de andere kleine *Arabische* vorsten, zoo als de *Iman* van *Yemen* of *gelukkig Arabie*, en die van *Oman*, te *Mascate*, zijn niet magtig genoeg om MEHEMED eenige onrust te baren; integendeel is het te verwachten, dat zij t'eeniger tijd in het nieuwe rijk zullen worden verslonden. Ten Noorden hebben wij gezien, dat het *Turksche* rijk hem meer eene prooi, dan een' gevaarlijken nabuur biedt; en terwijl de passen van den *Taurus*, die *Adana* en *Syrie* van *Klein-Azie* scheiden, hem in allen gevalle veiligheid tegen zijn' ouden meester bieden, beschermt hem ten noorden van het eigenlijke *Egypte* de *Middellandsche zee*, waarin hij nog ten overvloede het bolwerk van *Candia* of *Kreta* bezit, en nog meer dan door dit alles, door de vriendschap van *Frankrijk* en *Engeland*, heeren der *Middellandsche zee*, is beveiligd.

Ziedaar zijne redenen van gerustheid, wat het *buitenland* en zijne *grenzen* aangaat. Maar van binnen? het is waar, de verbeteringen van MEHEMED zijn niet, gelijk die van MAHMOUD; onbaatzuchtig op verbetering en beschaving van zijn land berekend, wil hij slechts zijne *inkomsten* vermeerderen. Tot dat einde dient het stuitende monopolie der meeste goederen, zoo wel tot mondbehoeften als kleeding dienende, welke de gewezene pacha, thans *Sultan van Egypte* (zoo mag men hem tegenwoordig wel noemen) (2) heeft ingevoerd, en die zijne schatkist verrijken, terwijl zij zijne onderdanen verarmen. Voor *zijne* rekening laat hij katoen bereiden en spinnen; *hij is* de groote, bijkans de eenige handelaar van zijn rijk. Een zoo onregtvaardige maatregel zou zeker in een *Europisch* land niet zonder opstand te bewerkstelligen zijn: doch men moet ook de *Oostersche* rijken niet met de onze gelijk stellen. Zoo lang de vorst daar de zeden, gebruiken en oude gewoonten of godsdienstige vooroordeelen zijner onderdanen niet in den weg komt, mag hij hen veilig verdrukken of knevelen; alle zware belastingen of heerediensten, waardoor het westen zoo dikwerf geschokt wordt, draagt de Oosterling met het geduld van onzen ezel of van zijne kameel. Maar zeer wijsselijk handelt MOHAMED, hoezeer hij voor de *Europeanen* alle wegen tot onderzoek openzet, hen zelfs vleit en in zijne dienst neemt, tot verbetering zijner inkomsten, hoezeer zijn zoon de verdraagzaamheid, die — hoe *paradox* dit schijne — tot de grondwetten van de *Mohammedaansche*

(1) Wij hebben deze twee mogendheden onlangs in zeker blad *de zeemogendheden* zien noemen. Met smart denken wij daarbij, dat *wij* eenmaal met *Engeland* dien naam voerden. Maar het is waar, toen stonden wij op ons zelve, en waren zonder aanspraak op *Belgie* of *Luxemburg*.

(2) In een der *Fransche* dagbladen wordt MEHEMED *Khalif* genaamd. Dit woord is onjuist, want het geeft (althans door het gebruik) eene geestelijke heerschappij, het kerkelijke gebied als stedehouder van den Profeet te kennen; en als zoodanig erkent MEHEMED-ALI nog den Sultan der *Turken*. Hij zou anders, gelijk de eerste *Mamelukken* deden, een eigen geestelijk opperhoofd moeten aanstellen, of zich zelv' met die waardigheid moeten bekleeden. Doch geen van beiden is tot nu toe geschied.

godsdienst behoort — op het voetspoor van den *Khalif* OMAR ook te *Jeruzalem* heeft uitgeoefend, door de christen-kerken en pelgrims van ondragelijke knevelarijen te ontheffen, — zoo, dat hij echter noch iets, dat in den *koran* geboden wordt, noch de overlevering aan, maar doet zich overal — ook als beschermheer van *Mecca* en *Medina* — als eenen regtzinnigen en voor het geloof ijverenden *Muzelman* voor. Wordt deze grondslag van zijne heerschappij derhalve niet door voorbarige nieuwigheden ondermijnd, zoo kan hij nog lang, zonder onrust te vreezen te hebben, zijn tegenwoordig stelsel van regering volgen; mits slechts zorgende, dat de levensmiddelen niet al te hoog in prijs zijn. De Oosterling wil zelfs wel een weinig met hardheid beheerscht worden; een zacht bestuur zonder klem en gestrenge vormen, acht hij voor lafheid, en is daaromtrent aan den *Franschman* gelijk, die den goeden LODEWIJK XVI vermoordde, en den man, die hun vrijheid, handel en kinderen ontroofde, NAPOLEON, vergoodde.

Uit alle deze gronden komt het ons voor, dat het nieuwe *Egyptische* rijk, even als een frissche tak, aan een' ouden stam ontnomen en afzonderlijk in den grond gezet, thans ongelijk veel meer kans op duurzaamheid heeft, dan het *Turksche*. In een volgend artikel zullen wij de bijzondere deelen van hetzelve doorloopen.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE der DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz. te ZUTPHEN.
VERKOOPING.

De AGENT van het DOMEIN te *ZUTPHEN* zal, op Dingsdag den 29sten October 1833, des morgens ten 9 ure, ten huize van *T. H. D. VERHOEVEN*, op den *Bijlandschen Waard*, ten overstaan van het Plaatselijk Bestuur van *Herwen en Aerdt*, verkoopen:

Eenige perceelen RYSWAARDENHOUT, éénjarig TEENHOUT en BLADRIET, uit de *Lobithsche*, *Bijlandsche* en *Pannerdensche* Rijswaarden.

En zulks op alle zoodanige Conditien als ter Secretarij der voormelde gemeente ter visie liggen; zullende drie dagen, voor den Verkoop, de noodige aanwijzingen door de opzigters der Domeinen te *Lobith* en te *Pannerden* gedaan worden.

De Agent voornoemd,
J. VAN LAMSWEERDE.

---

† † † Mr. *J. DE ROO*, Notaris te *Tiel*, Provincie *Gelderland*, zal, namens zijne Principalen, op Woensdag den 20sten November 1833, in het openbaar doen inzetten, en op Woensdag den 4den December daaraanvolgende, finaal verkoopen, beide ten huize van den Heer *J. L. ROESINK*, in *den Gouden Leeuw*, te *Tiel*, des middags ten 4 ure, de navolgende ONROERENDE GOEDEREN, onder *Rumpt*, *Gellicum*, *Beest* en *Rhenoij*, in het district *Tiel*, Provincie *Gelderland*, gelegen, en zulks in perceelen en massa's, zoo als bij de aanslag-biljetten is vermeld, te weten:

Onder *Rumpt*.

1o. 8 Bunders, 72 Roeden en 70 Ellen BOUWLAND.
2o. 28 Bunders, 19 Roeden en 60 Ellen WEILAND.
3o. Een DERDE in den RUMPTSCHEN TIEND, hebbende hetzelve over de laatste 12 jaren, jaarlijks, door elkander gerekend, opgebragt eene somma van *f* 350 —

Onder *Gellicum*.

4o. Een HUIS, ERVE en HOF, met 2 Bunders, 95 Roeden en 80 Ellen BOSCH en WEILAND en nog 12 Bunders, 10 Roeden en 50 Ellen WAARDEN en WEILAND, van het beste alooi.

Onder *Rhenoij*.

5o. 11 Bunders, 14 Roeden en 77 Ellen WAARDEN en 1 Bunder, 39 Roeden en 60 Ellen BOSCH.

Onder *Beest*.

6o. 9 Bunders, 61 Roeden en 20 Ellen WEILAND.

Alle de voorschreven Goederen zijn herkomstig uit de Nalatenschap van wijlen den Hoog Wel Geboren Heer *L. D. W. C.* BARON *VAN TENGNAGELL*, in der tijd te *Arnhem* overleden, en uit de Nalatenschap van wijlen de Hoog Wel Geboren Vrouwe *BEATRIX TENGNAGELL*, Gebore *DOPFF*.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris DE ROO, bij wien 8 dagen vóór den inzet de Conditien van verkoop zullen ter lezing liggen.

Brieven franco.

---

§ § † † In de maand Februarij 1834, op nader te bepalen dag en plaats, zal men in publieke veiling verkoopen:

1o. Het aanzienlijk, zeer uitgestrekt, bijzonder geschikt tot de Jagt en aangenaam gelegen Riddermatig LANDGOED, genaamd *Geresteijn*, benevens de BOERENHOFSTEDEN, BOUW-, WEI-, BOSCHLANDEN en extra zwaar HOUTGEWAS daarbij behoorende, alles staande en gelegen in de Provincie *Utrecht*, onder de gemeente van *Woudenberg*, aan den Straatweg van *Utrecht* op *Arnhem* en van *Arnhem* op *Amsterdam*, op 2 uren afstands van *Amersfoort*, 4 uren van *Utrecht* en 7 uren van *Arnhem*, alsmede de AMBACHTSHEERLYKHEID van *Woudenberg* en *Geresteijn*, met alle REGTEN en PREDICATEN daaraan verbonden en de VRYE JAGT van de Riddermatigheid *Geresteijn*.

2o. Twee BOERENHOFSTEDEN, genaamd *de Haar*, en *het Uilengat*, gelegen onder de gemeente van *Woudenberg* en *Maarn*, met alle de Landerijen daarbij behoorende.

3o. Vijfentwintig Blokken TIENDEN, gaande uit diverse LANDERYEN, gelegen onder de Gemeente van *Woudenberg*, *Leusden* en *Maarn*.

4o. Eenige ERFPACHTEN, gelegen onder *Woudenberg*. alle welke vaste goederen bij nader te affigeren biljetten zullen worden gespecificeerd.

Nadere Informatie is te bekomen ten Kantore van den Notaris *J. SCHUYLIET*, te *Amersfoort* en ten Kantore van den heer *H. LAGERWEY Mz.*, Burgemeester der Gemeente *Woudenberg*. Brieven franko.

Zijnde dezelve perceelen inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

VERKOOPING

Bij arrest op Onroerend Goed, gelegen in de Gemeente en Kanton Eibergen, *Arrondissement* Zutphen, *Provincie* Gelderland, *te weten van:*

1o. Een stuk WEILAND, groot 39,30 Ellen, aan de Uitslag genaamd, belend ten noorden en oosten door de Haarsche Steeg, ten westen aan de Gemeente *Rekkensche hooge Ape* en ten zuiden aan den grond van de beslagenen.

2o. Een stuk BOUWLAND, mede het *Uitslag* genaamd, groot 74,30 Ellen, belend ten noorden en oosten door gronden van de beslagenen, ten zuiden en westen door de *Rekkensche Ape*.

3o. Een perceel WEILAND, mede het *Uitslag* genaamd, groot 44,50 ellen, belend ten noorden door grond van de beslagenen, ten oosten door de Weide van *DERK KEUPDES*, ten zuiden en westen door gronden van de beslagenen.

4o. Een perceel WEILAND, almede het *Uitslag* genaamd, groot 47 roeden, belend ten noorden en westen door gronden van de beslagenen, ten oosten door den gemeenen weg.

5o. Een stuk BOUWLAND, het *Boomstuk* genaamd, groot 80,40 ellen, belend ten oosten door het *Vinkenslag*, ten zuiden door het land van *J. H. BUTZ*, ten westen door het land van *F. W.* TEN *BARGE*, en ten noorden door het land van *H. J. BOUWMAN*.

Alle welke vijf perceelen zijn in gebruik bij de beslagenen.

Ter requisitie van *ISRAËL HERTZ OPPENHEIMER*, koopman, wonende te *Vreden*, die ter zake van het onderwerpelijk beslag domicilie en procureur heeft gesteld bij Mr. *HENDRIK JAN THOOFT*, Procureur bij de Regtbank van en wonende te *Zutphen*.

Tot laste van de Echtelieden *GERRIT HENDRIK MEERINK*, Timmerman en *GEERTRUID SCHALINK*, buiten beroep, wonende in *Rekken*, Gemeente *Eibergen*.

Dit arrest op Onroerend Goed is daargesteld bij proces-verbaal van den Deurwaarder *REIND HAGENS*, te *Eibergen*, bij proces-verbaal van den 28sten Augustus 1833, overgeschreven ten kantore van Hypotheken te *Zutphen*, den 24sten September, en ter Griffie van de Regtbank in dezelfde stad, den 1sten October des evengemelden jaars; van welk proces-verbaal kopij is gegeven aan den Heer Burgemeester der Gemeente en aan den Griffier bij het Vredegeregt des Kantons *Eibergen*.

De eerste afkondiging der memorie van lasten, om te komen tot den verkoop der beslagene perceelen, zal plaats hebben ter rolle van geregtelijke uitwinning van de Regtbank te *Zutphen*, op Dingsdag den vier en twintigsten December achttien honderd drie en dertig, des voormiddags om tien uren.

In fidem,
(get.) H. J. THOOFT,
Procureur.

---

§ § § De BEURTSCHEPEN tusschen *Nijkerk* en *Amsterdam*, en vice versa, zullen, gedurende de maanden *November*, *December*, *Januarij* en *Februarij* aanstaande, *tweemaal* 's weeks en wel des *Woensdags* en *Zaturdags*, op de gewone uren afvaren.

RUSSISCHE PELTERYEN.

De gebroeders *STAHL* hebben de eer het geëerde publiek te berigten, dat zij alhier gearriveerd zijn met een uitmuntend Assortiment PELTERYEN naar den laatsten smaak; bestaande voor Dames van PELLERINES, PALATINES, BOA'S en MOFFE, VOERINGEN in MANTELS, en voor Heeren het alom beroemde huis van GEZONDHEIDS-PELSEN, REIS, STAATSIE en KOETSIERS-PELSEN, REISLAARSEN, CALLOSCHEN, HANDSCHOENEN, ARREDEKENS enz. Zij zullen slechts acht dagen alhier vertoeven en zijn uitgepakt in *het Hôtel des Paij Bas* bij den heer *ROBERT*, en te *Amsterdam* in de Warmoesstraat No. 18.

---

§ § † Een SOCIETEITS-KNECHT benoodigd te *Doesborgh*, aan den *Yssel*, ongehuwd, geschikt om met een Biljard om te gaan, niet beneden de 18 jaren oud en van goede getuigschriften voorzien, tegen genot van ruim salaris, kost en inwoning. Iemand hiertoe genegen zijnde, adressere zich met franco-brieven of in persoon bij *J. J.* TEN *DYK*, te *Doesborgh*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.